

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.V.35.002/2012/7.szám

A Kúria a dr. Somos Géza ügyvéd /fél címe 2/ által képviselt felperes neve /felperes címe/ felperesnek a dr. Sáfár Fruzsina jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal Középdunántúli Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága alperes ellen jövedéki adó ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Veszprém Megyei Bíróság 2011. október 25. napján kelt 6.K.21.349/2009/27. számú ítélete ellen a felperes által 29. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljárva - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Veszprém Megyei Bíróság 6.K.21.349/2009/27. számú ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érinti, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 15.000 (azaz tizenötezer) forint felülvizsgálati eljárási perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 20.000 (azaz húszezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A veszprémi Fővámhivatal járőre 2008. október 17-én jövedéki ellenőrzést tartott a jövedéki engedélyes kereskedő-felperes által üzemeltetett szám alatt található telephelyen. A raktárhelyiség átvizsgálása során előtalálásra került 2.967 db 0,75 literes kiszerezésű, címke nélküli fehérbor.

A ... Vám és Pénzügyőri Hivatal /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ a 2009. február 16. napján kelt számú határozatával (egyebek mellett) megállapította, hogy a felperes adózás alól elvont jövedéki terméket tartott birtokban, amellyel jövedéki

törvénysértést követett el, ezért jövedéki bírság megfizetésére kötelezte, a lefoglalt 2.967 db 0,75 liter kiszerelésű ismeretlen eredetű szőlőbor elkobzásáról, megsemmisítéséről rendelkezett, az üzlet 30 nyilvántartási napra történő lezárásával együtt. Döntését a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény /a továbbiakban: Jöt./ 106.§ /1/ bekezdése, 114.§ /2/ bekezdés b.) pontja, /4/ bekezdése alapján hozta meg. Indokolása szerint a lefoglalt bor előállítója, palackozója - a termékek azonosító címke nélküli kiszerelése miatt - nem beazonosítható, a borok származása nem igazolt, így a termékek adózás alól elvontnak minősülnek, amely jogkövetkezményét a felperes viselni köteles.

A fellebbezés folytán eljáró alperes a 2009. június 8. napján kelt ...IV. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolása szerint az elsőfokú hatóság jogszerű döntést hozott. Kifejtette /többek között/, hogy a csomagolási egységnek lehetővé kell tennie a termék beazonosíthatóságát. A palackban lévő folyadék megkülönböztethetőségét, beazonosíthatóságát szolgálja a palackra felragasztható címke, amelynek hiányában a folyadékot nem lehet beazonosítani. Az ügy tárgyát képező borokról éppen az a jelölés hiányzik, amely az azonosításra alapot adna. Nem fogadható el tehát termékazonosításra az adózó által hivatkozott, polcra kifüggesztett ú.n. A/4-es lap (tartalma: „fajta: Chardonnay, évjárat: 2002, mennyiség (üveg): L"), mivel a címkét a tároló edényre kellene elhelyezni. Az ügyfél által benyújtott borkísérő okmányok /BKO/ és az Országos Borminősítő Intézet /OBI/ okiratai alapján sem azonosítható be hitelt érdemlően a termékek származása, eredete, mivel a borok kiszerelésén nincs azonosítási alapként szolgáló jelzés. Téves az ügyfél azon hivatkozása, hogy a vámhatóság csak a palackokra felragasztott címkét tekintené a termékek származásának igazolásául. A címke ugyanis a termék beazonosíthatóságát szolgálja, a jövedéki termék származását, eredetét nem igazolja, ahogyan az OBI engedélye sem, mert az a gyártó .. Kft. /a továbbiakban: Kft./ részére, és a forgalomba hozatalhoz került kiállításra.

A borok eredetének hitelt érdemlő módon való igazolásául a BKO szolgálhatott volna. A lefoglalt termékek azonban beazonosíthatatlanok, nem állapítható meg ezért, hogy ugyanazok a jövedéki termékek-e, mint amelyek a BKO-n feltüntetésre kerültek, ezért a BKO-at eredet igazolásául elfogadni nem lehetséges. Nem alapos a Vám-és Pénzügyőrség Vegyvizsgáló Intézetének /VPVI/ független, objektív mérésen alapuló szakvéleményével szembeni kifogás sem, mert a vizsgálat célja nem a termék alkohol tartalmának, hanem a vámtarifaszámnak a meghatározása volt. A termék adózott voltának igazolása tehát az adózó részéről nem történt meg.

A felperes keresetében a határozatok hatályon kívül helyezését

kérte. Vitatta az előtalált palackozott borok származásának igazolásával kapcsolatos hatósági megállapításokat és annak következményeként a határozati rendelkezéseket. Előadta, hogy a Kft. által előállított termékeket 2003. július 5-én tárolta be, a származásukat, eredetüket az OBI által kiadott engedéllyel kétséget kizáróan igazolta, amint azt a szőlőtermesztésről és borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény /a továbbiakban: Bortv./ 23.§-a, 24/A.§ /1/ bekezdése tartalmazza. A szabad forgalomba helyezést, azaz a termékek adózott voltát pedig a Jöt. 7.§ 22. pontja, 14.§-a, 82.§ /1/ bekezdése, 83.§ /1/ bekezdése alapján a BKO-k megléte bizonyítja. A címkézési kötelezettség körében hangsúlyozta, hogy a hatóság által megjelölt EK tanácsi rendeletek (a borpiac közös szervezéséről szóló 1999. május 17-i 1493/1999/EK tanácsi rendelet, és a végrehajtására kiadott 753/2002/EK rendelet) azt nem szabályozzák, hogy a címkéket mikor kell az üvegen elhelyezni. A bor azonosságának egyetlen igazolásaként nem lehetséges csak a címkét elfogadni, bizonyítékok a BKO-k, OBI engedélyek, a VPVI szakvéleménye (amely megállapította, hogy a bevizsgált Chardonnay alkoholtartalma megegyezik az OBI által kiadott vizsgálati eredménnyel), az A/4-es lapon feltüntetett jelzés, a vevőnyilvántartása, a Kft. pincekönyve. Nem kétséges tehát, hogy az eljárás tárgyát képező palackokban az általa megjelölt és igazolt termékek voltak találhatóak. Az export értékesítésre szánt borok címkézése azt megelőzően, hogy ismerete lett volna a konkrét megrendelésekről indokolatlan, mivel nem tudhatta, hogy pl. milyen nyelvű címkét ragasszon a palackokra. A tárolás, szállítás során egyébként is sérülhetnek a címkék, de egyetlen jogszabály sem írja elő, hogy a tároló edényeket már a palackozás során el kellene látni címkékkel.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint a borokat jelöletlen palackokban raktározta a felperes, ennek következtében azok beazonosíthatatlanok. A termék adózott voltának hitelt érdemlő igazolása pedig megköveteli a beazonosíthatóságát. Álláspontja szerint a címkézés elvégzése a beazonosíthatóságot megalapozta volna. Nem fogadható el a felperes azon érvelése, hogy megrendelést vár, és azok miatt nem címkézte fel a termékeket, mivel a palackozott italoknál csak a címke az, amely a beazonosítást alkalmassá teszi, azon ugyanis fel kell tüntetni az OBI engedély számát is, amelynek tartalma a beazonosíthatóságot megalapozza.

A termékek adózott voltának és eredetének igazolásául a BKO megfelelő bizonyíték, a felperes ügyében azonban nem állapítható meg, hogy a becsatolt BKO-on a lefoglalt jövedéki termékek szerepelnek-e, ennek oka a borok beazonosíthatatlansága. A BKO-k tehát e termékek eredetének igazolásául nem szolgálnak.

A borok mellett elhelyezett A/4-es lap származás hitelt érdemlő igazolására nem alkalmas.

Nem helytálló a felperes azon hivatkozása, hogy az OBI-nak a

termékek forgalom hozatalára vonatkozó engedélye egyben a származást is igazolná. Az OBI ugyanis a forgalomba hozó részére ad ki engedélyt, amely a termék eredetét és származását nem igazolja. Az engedélyt kérelemre adja ki, amelyhez az ügyfél mintát és származási igazolványt szolgáltat. A perbeli esetben az OBI engedélyt a Kft. kérelmére és számára állították ki, amely a bor forgalomba hozásához volt szükséges. A vámhatóság által hitelesített, a Kft. pincekönyvéről készült másolat a bor áttárolásáról, továbbá a hitelesített borkészlet nyilvántartása az áttárolt bor bevételezéséről csak azt igazolja, hogy a Kft.-nél készletcsökkenés történt, ott a feltüntetett bormennyiséget kitárolták, illetve, hogy azt a felperesnél az adott időpontban bevételezték. Azt semmi nem igazolja, hogy a készletcsökkenés és a készletbevételezés a fellelt palackokban lévő borokra vonatkozik. Az a tény, hogy az OBI értékelés szerint a termékek kémiai paraméterei azonosak, nem jelenti, hogy ugyanazon termékekről van szó. Amint azt az OBI szakértője a tárgyaláson elmondta, azt jelentheti, hogy ugyanazon évjáratú és fajtájú borról van szó, de nem biztos, hogy ugyanazon termékről.

Téves a felperes azon álláspontja, hogy amennyiben a palackokban lévő bor fajtája igazolt, akkor a BKO és az OBI engedély alkalmas a származás igazolására. A felperes a perben kétséget kizáró bizonyítékot a beazonosíthatóság körében nem tárt elő, a jövedéki termékek adózott voltát nem igazolta. A korábbi vizsgálatok eredményei, illetve eredménytelenségei jelen ügyben nem értékelhetők, tanúvallomással pedig a termékek származása nem bizonyítható.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és keresete teljesítését kérte. Álláspontja szerint az ítélet sérti a Jöt. és a Bortv. alkalmazott rendelkezéseit. A perben rendelkezésre álló bizonyítékok olyan egységes, ellenőrizhető, zárt logikai láncot alkotnak, amelyek a vitatott termék származását hitelt érdemlő módon alátámasztják: 1./ OBI engedély, és az annak kiadását megalapozó származási bizonyítvány a perbeli Chardonnay borra a Kft. részére, 2./ pincekönyv a bor Kft.-től történő kitárolásának igazolására és a hozzá tartozó BKO, 3./ okirat a borkészlete nyilvántartásáról, amely a Kft.-től kitárolt bor bevételezését igazolja, 4./ a tárhelyen elhelyezett lap, amely szerint az adott polcon Chardonnay bor található, 5./ OBI szakértői vélemény, amely megállapítja a Kft.-től kitárolt és a hozzá betárolt Chardonnay bor azonosságát.

A bizonyítási anyag felülmérlegelése tehát indokolt, mert az elsőfokú bíróság a logika szabályait mellőzve értékelte a bizonyítékokat.

Az alperes ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a polgári perrendtartásról szóló

1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 274.§-ának /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 275.§-ának /2/ bekezdése értelmében a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, ezért az elsőfokú ítéletnek a felülvizsgálati kérelemmel nem érintett részét /VPVI díjtételei/ nem értékelhette.

Jövedéki termék a bor, a törvény rendelkezéseit a jövedéki termékek után fizetendő adóra, a jövedéki termékek előállítására és forgalmazására, továbbá a jövedéki ügyekre alkalmazni kell /Jöt. 3.§ /1/ bekezdés, /2/ bekezdés d.) pont/.

Jövedéki adóköteles a jövedéki termék belföldi előállítása. Az adókötelezettség teljesítése és ellenőrzése érdekében érvényesítendő követelmény az, hogy az adóköteles jövedéki terméket kizárólag adóraktárban állítsák elő, a jövedéki terméket az adó megfizetése nélkül - kivéve, ha a jövedéki termék vámfelügyelet alatt áll - csak adóraktárban, adómentes felhasználó üzemében, raktárában tárolják, raktározzák. Szabadforgalomban csak olyan jövedéki termék szerezhető be, tartható birtokban, használható fel, értékesíthető, szállítható, amely után az adót megfizették /Jöt. 1.§/. E rendelkezések érvényesülése érdekében a jövedéki engedélyes kereskedőnek a beszerzett, az értékesített és a készleten lévő jövedéki termék eredetét, származását hitelt érdemlően igazolnia kell /Jöt. 106.§ /1/ bekezdés/.

Az ellenőrzés során előtalált palackokban lévő borokra az a felperesi előadás, hogy azokat a Kft. állította elő, és hozzá 2003. évben kerültek betárolásra.

A 2003-ban betárolt tételekhez a felperes benyújtott OBI minősítési bizonylatokat, BKO-kat (a borkísérő okmány a Jöt. 79.§ /2/ bekezdés 4. pontja szerint „a vámhatóság által kiadott szigorú számadású bizonylat, amelyet e törvény és a külön jogszabály rendelkezései szerint a szőlőbor szállításakor kell alkalmazni”), pincekönyvről készített másolatot, készletnyilvántartást. A felperes a 2008-ban előtalált borokra szakvéleményt készíttetett a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Borászati Igazgatóságánál, és csatolta a tárhelyen elhelyezett A/4-es lapot.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság és a jövedéki hatóság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló mérlegelésével állapította meg, hogy felperes az előtalált jövedéki termékek származását, eredetét nem tudta igazolni, amelyből következően a fellelt borok adózott voltát nem bizonyította. A 2003-as betárolt tételek és a 2008-ban előtalált termékek közötti kapcsolatot, amely

azonosság a felperes szerint, sem a közigazgatási eljárásban, sem a perben nem igazolta. Azt a tényt, hogy 2008-ban az ellenőr a polcokon a 2003-as betárolt mennyiség még megmaradt részét találta elő, a hitelesítés nélküli A/4-es lap adattartalma nem bizonyítja, a termékek azonosságát pedig azonosításra szolgáló bizonyíték hiányában megállapítani nem lehetett.

A 2003-as termékbetárolás adatai, tényei és körülményei (mit, mennyit és milyen minőségben, honnan, milyen okiratokkal) illetve az azokat igazoló bizonyítékok csak abban az esetben vonhatók be érdemlegesen a bizonyítási eljárásba, ha kapcsolódnak a 2008-ban előtalált termékekhez. A jelöletlen palackokban tárolt borok beazonosítását szolgálta volna a címkézés, amelynek hiányában – más, további bizonyíték nélkül – csak azt állapíthatta meg az elsőfokú bíróság és az alperes, hogy azok beazonosíthatatlanok a felperes tehát az általa hivatkozott, a 2008-ban fellelt jövedéki termékeknek a 2003-ban betárolt tételekkel való azonosságát nem igazolta.

Az elsőfokú bíróság rendelkezését a Pp. 221.§ /1/ bekezdésében foglaltaknak megfelelően, teljes körűen megindokolta. A megállapított tényállása pontos, a valóságban megtörténtekkel egyező, az alkalmazott jogszabályokat nemcsak megjelölte, hanem idézte is, jogi indokolásában értékelte a címkézést, annak bizonyító erejét, az A/4-es lapot, a BKO-kat, az OBI engedélyt, a Kft. pincekönyvéről készült másolatot, a felperesi nyilvántartást, a per során benyújtott szakvéleményt, a bizonyítékokat a Pp. 206.§ /1/ bekezdése alapján a maguk összességében vizsgálta, és meggyőződése szerint bírálta el. Jogi indokolása okszerű, logikus, minden részletre kiterjedő.

A Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275.§-ának /1/ bekezdése alapján a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye. Az elsőfokú bíróság értékelte a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek perbeli nyilatkozatait, beadványaikat, bizonyítékaikat, amelyek alapján állapította meg, hogy a felperes keresete nem alapos, és a hatóság a jogkövetkezményekről jogszerűen rendelkezett.

Jogszabálysértést a megállapított tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése megalapozhat, ilyen jogsértést azonban a felülvizsgálati kérelem alapján, az elsőfokú ítélettel és az adóhatározatokkal való tételes átvizsgálás során a Kúria nem állapított meg. A bizonyítékok felülmérlegelését a felülvizsgálati kérelemben foglaltak nem alapozták meg.

A Pp. 166.§-ának /1/ bekezdése szerint bizonyítási eszközök különösen a tanúvallomások, a szakértői vélemények, a szemlék, az okiratok és egyéb tárgyi bizonyítékok. A bíróság a bizonyítási indítványhoz nincs kötve, mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas /Pp. 3.§ /4/-/5/ bekezdés/.

Az elsőfokú bíróság a Pp. bizonyításra vonatkozó, idézett szabályai helyes alkalmazásával utasította el a felperes tanúbizonyítási indítványát, alapos indokát adva rendelkezésének.

Mindezek folytán a Kúria a jogerős ítéletnek a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, a felülvizsgálati kérelemmel támadott részét, amely a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, a Pp. 275.§-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§-ának /1/ bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati perköltsége megfizetésére.

A Kúria a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték mértékéről és viseléséről az Itv. 50.§-ának /1/ bekezdése, és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13.§-ának /2/ bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2013. január 24.

**Dr. Lomnici Zoltán sk.a tanács elnöke, Dr. Kurucz Krisztina sk.
előadó bíró, Dr. Kárpáti Magdolna sk. bíró**